

Рубанова Світлана Яківна,
викладач обліково-фінансових дисциплін
Відокремленого структурного підрозділу «Краматорський
фаховий коледж промисловості, інформаційних технологій та бізнесу
Донбаської державної машинобудівної академії»

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ В ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ УМОВАХ

Сучасні несприятливі умови економічного середовища, лише загострюють наявні значні соціальні проблеми у сільській місцевості, що актуалізує соціальну спрямованість аграрного бізнесу. В умовах військової агресії, аграрні підприємства не лише орієнтовані на досягнення своїх бізнес цілей, а, у першу чергу, на забезпечення продовольчої безпеки. Саме тому, аграрні товаровиробники в сучасних умовах мають поставити у пріоритет вирішення соціальних питань нашого суспільства, зокрема через реалізацію на безоплатній основі різних соціальних проєктів.

Єдиним можливим шляхом побудови бізнесу в сучасних трансформаційних умовах є використання стратегії сталого розвитку. Адже головною ціллю системи управління стає не максимізація прибутку та задоволенням потреб ринку, а продовольча безпека країни та баланс інтересів усіх стейкхолдерів підприємства. Сьогодні концепція корпоративної соціальної відповідальності (КСВ), як одна із розвитку підприємства, є потужним інструментом підвищення його конкурентоспроможності у довгостроковій перспективі, займаючи пріоритетне місце серед стратегічних цілей господарювання.

Діяльність сучасних підприємств в Україні має соціальний характер, тобто повинна бути орієнтована на власний персонал та суспільство в цілому. Це є індикатором стабільності та відповідальності бізнесу. Вітчизняні підприємства мають орієнтуватися на світовий досвід, зокрема щодо питань

підвищення рівня етичного інвестування та покращення моральності діяльності.

Аналіз сучасного рівня соціально-економічного розвитку нашої країни в умовах децентралізації, показує підвищення ролі аграрних підприємств у розвитку соціальної сфери місця їх розташування, допомозі територіальним громадам. Активізація соціальної спрямованості діяльності аграрних формувань позитивно впливає як на власний персонал, так і на зниження рівня соціальної напруженості у регіонах, що є надзвичайно важливим для повоєнного економічного відновлення.

Формування критеріїв соціально-відповідальної поведінки і механізмів їх стимулювання, розробка заходів підвищення соціальної активності підприємств на основі узгодження економічних та соціальних інтересів усіх зацікавлених сторін є одними з перспективних напрямів подальших досліджень у сфері соціального партнерства і соціальної відповідальності підприємств.

В умовах країн з економікою, що розвивається, найбільш ефективним підходом до реалізації КСВ є модель TBL завдяки високому позитивному впливу на економічні, етичні, політичні, соціальні та екологічні сфери діяльності підприємства. Матриця визначення ефективного сценарію впровадження концепції КСВ в залежності від ступеню розвитку підприємства, передбачає три базових сценарії: *виживання* (підприємство приділяє максимальну увагу економічній, етичній та екологічній сферам КСВ), *стабілізації* (додатково приділяється увага соціальній та політичній сферам КСВ) та *розвитку* (додатково приділяється увага благодійним заходам).

Серед перспективних позитивних проявів КСВ у внутрішньому середовищі важливо відзначити такі: гідна оплата праці, соціальні гарантії, офіційне працевлаштування, належні умови праці, гендерна рівність, розвиток соціального партнерства тощо. Поступове масштабування соціальної відповідальності аграрного бізнесу матиме значний позитивний вплив на соціально-економічний розвиток регіонів і країни у цілому.

Отже, в Україні ведеться робота на інформаційному та організаційному

рівнях щодо впровадження принципів соціально відповідального бізнесу з дотриманням міжнародних стандартів. Однак, ще потрібно посилити популяризацію серед сільськогосподарських товаровиробників цього напрямку. Не менш актуальним в сучасних трансформаційних умовах є формування державних механізмів стимулювання системного вдосконалення соціальної відповідальності бізнесу. Важливим є сприяння суб'єктам господарювання, які розробляють і реалізують власні стратегії соціальної відповідальності, оприлюднюють нефінансову звітність, покращують життя територіальних громад. А також, запровадження обов'язкових стандартів соціальної звітності та розширення можливості надання різного роду пільг при виконанні підприємствами соціально важливих проектів.

Список використаної літератури

1. Брін П., Прохоренко О., Неме М., Трабулсі Х. Стратегічний внесок бізнес-процесу в ефективність компанії. *Журнал управління інформаційними технологіями*. 12(3). 2020, с. 82-99. URL: https://jitm.ut.ac.ir/article_76296_bff9dffe0c0e7bacc739e2ad65b32535.pdf.

2. Галецька Т., Топішко Н., Топішко І. Корпоративна соціальна діяльність у Німеччині: досвід компаній. *Балтійський журнал економічних досліджень*. (2022), №3 с. 17-24. URL: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2019-5-3-17-24>.

3. Деркач О. В. Функції та стратегічні орієнтири соціальної відповідальності у підвищенні конкурентоспроможності суб'єктів агробізнесу. *Український журнал прикладної економіки*. 2017. Т. 2, № 3. с. 19-25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ujae_2017_2_3_5.

4. Бержанір І. А. Впровадження принципів соціальної відповідальності в аграрному бізнесі. *Modern economics*. 2021. № 26. с. 6-11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/modecon_2021_26_3.